

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor(ka) práce: Bc. Kateřina Šiftová

Název práce: Venkovní výuka přírodopisu na 2. stupni základních škol

Oponent(ka) práce: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

Cíle práce

Cíle práce jsou uvedeny na str. 7. Podle jejich následného plnění je ale lze považovat za neúplné. Čtení práce by navíc usnadnilo jejich uvedení v pořadí, jak byly plněny. V cílech např. chybí analýza ŠVP vybraných škol, nebo ověření a vyhodnocení navržené výukové lekce. Na následující str. 8 jsou i 4 výzkumné otázky vztahující se k výzkumnému šetření učitelů. Cíle práce byly splněny, na všechny výzkumné otázky se autorka snažila odpovědět.

Obsahové zpracování

Teoretická část pojednává nejprve o historii a současnosti venkovní výuky ve světě i v ČR. Následně autorka přistupuje k definici venkovní výuky z pohledu různých autorů a podrobněji popisuje její varianty, přínosy a překážky, které brání její realizaci. Další kapitola je věnována metodám výuky využitelným při outdoorovém vzdělávání a jejímu zakotvení v kurikulárních dokumentech. Text teoretické části obsahuje ještě analýzu ŠVP vybraných škol. Autorka text jasně člení a využívá vhodnou převážně českou literaturu.

Praktická část obsahuje dvě aktivity, dotazníkový výzkum učitelů a návrh jedné vyučovací hodiny botaniky v 8. ročníku základní školy.

Metodologie výzkumu je popsána spíše laicky a dosti stručně. Autorka při výzkumu nečerpala ani z jednoho literárního zdroje, i když v zadání práce ji vedoucí práce stanovila hned několik publikací, které by měla použít. To se v provedení výzkumu samozřejmě odráží. Za vše bych zmínila např. uvedení hypotéz, aniž by následně byl výzkum vyhodnocen statisticky, nedostatečná charakteristika vzorku (je použit pouze počet let praxe), nedostatečný popis výběru vzorku, nadměrné množství dotazníkových otázek (jedna otázka je často nešikovně rozdělena do několika – využití venkovní výuky v jednotlivých měsících, otázka 4 a 5, 6 a 7 apod.). Prezentace výsledků působí zmateně a čtenáři dá poměrně dost práce, aby je pochopil. Grafy nejsou formálně příliš dobře zpracované, chybí část ohraničení, v legendě se objevují nesouvisující pokyny (např. pokračujte otázkou ...). V tabulkách 2, 3, 8 se vyskytuje systematická chyba u popisu prvního sloupce (nejedná se o četnost, ale o variantu odpovědi, kterou respondent označil). V tab. 12 je chyba u nadpisu prvního sloupce („popisky řádků“), u tab. 13–18 nadpis u prvního sloupce chybí zcela a druhý sloupec má být nadepsán zřejmě „četnost“. Číslování tabulky v textu a v popisku tabulky nesouhlasí na str. 37. Podbarvování řádků v tabulkách působí spíše rušivě, stačilo by výsledky seřadit sestupně. Jako dobrý nápad považuji zařazení kapitol Shrnutí výsledků a Zodpovězení výzkumných otázek (o hypotézách již byla řeč).

Další aktivitou v praktické části je návrh vyučovací hodiny Určování dřevin za pomoci atlasu a klíčů v okolí školy, její realizace a vyhodnocení. Výuka probíhala s oporou pracovního listu dostupného v příloze. Na její závěr byla získána zpětná vazba od žáků formou dotazníku (též v příloze), jeho výsledky jsou však uvedeny jen rámcově.

V kapitole Diskuse se autorka věnuje pouze dotazníkovému šetření učitelů, navrženou venkovní výukovou aktivitu zcela opomíjí.

Formální náležitosti

Práce obsahuje všechny předepsané formální náležitosti. Použité literární zdroje jsou vhodně vybrány a řádně citovány (škoda, že cizojazyčné jsou pouze dva zdroje). Rozsah práce je přiměřený, kontrola na plagiátorství je negativní. Formální úprava obsahuje občasné chyby (některé další byly již zmíněny výše):

- klíčová slova v AJ – outdoor education se vyskytuje 2x,
- kap. Diskuse není číslovaná,
- citace více děl v textu se uvádí do společné závorky.

Doplňující komentář

Práce má parametry diplomové práce, ovšem problém vidím v tom, že si autorka dala dva různé cíle v praktické části a oba neměla čas propracovat do větší hloubky. Výzkum je pojatý spíše intuitivně, nemá oporu v metodologické literatuře. Slabinu vidím i v prezentaci výsledků obou dotazníků. Nicméně i přes tyto výhrady práce splňuje podmínky kladené na práce v daném studijním programu.

Otázky doporučené pro zodpovězení při obhajobě

Co znamenají hodnoty variant odpovědí v dotazníku 2, 3, 4 a jak bylo toto sděleno respondentům? Jsou uvedeny jen krajní hodnoty (1 nikdy, 5 velmi často nebo 1 rozhodně nesouhlasím, 5 rozhodně souhlasím).

Proč byla výuka odzkoušena v 8. ročníku? Je zde nějaká souvislost s ŠVP?

Navrhované hodnocení

Práce splňuje podmínky kladené na práce v daném studijním programu.

V Praze, dne 27.12.2024

RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.